

Revisionskrivelse

2019-03-13

Till: Grundskole- och gymnasienämnden
För kännedom: Fullmäktiges presidium

Granskning av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling av elever i grundskolan

På uppdrag av stadens förtroendevalda revisorer har EY genomfört en granskning med syfte att bedöma om grundskole- och gymnasienämnden säkerställer att elever inte blir utsatta för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Granskningen avgränsas till kommunens grundskolor och fördjupad granskning har genomförts på fyra skolor. Kommunen är huvudman för kommunala skolor. Med begreppet huvudman avses således Sundbybergs stad.

Grundskole- och gymnasienämnden har formaliserat sin styrning och uppföljning av skolorna genom Plan för systematiskt kvalitetsarbete. En sammanställning av kränkings- och diskrimineringsärenden redovisas i Tertialrapport 2 samt översiktligt i verksamhetsberättelse. Delegationsbeslut redovisas till nämnden månadsvis vilket en översiktlig granskning av nämndens protokoll bekräftar. Nämnden har även tagit fram riktlinjer och rutiner för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling samt för skolpliktsbevakning.

Samtliga granskade skolor gör kartläggningar av elevernas trygghet, analyserar resultatet och vidtar därefter åtgärder. De har också en för läsåret aktuell plan mot kränkande behandling där förebyggande åtgärder redogörs för liksom hur arbetet följs upp. Eleverna är delaktiga i arbetet men deras kännedom om planerna i sig varierar. I främjande och förebyggande syfte arbetar skolorna med värdegrund, ordningsregler, bemötande och temadagar. Därtill arbetar flera skolor aktivt med exempelvis schemaläggning, vuxennärvaro samt trygghets-/likabehandlingsteam. Förvaltningen har introducerat vissa förebyggande åtgärder, t.ex. Skolundersökningen och Trivselprogrammet.

Personal som får kännedom om att elever upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling ska anmäla till rektor. Samtliga granskade skolor uppger att så sker men att lärare har olika toleransnivå för vad som uppfattas som en incident som ska dokumenteras. Granskningen visar även att formulären som verksamheterna enligt nämndens rutin ska använda vid incidenter sällan används om händelsen inte anmäls vidare till huvudman då formulären upplevs omständliga och händelserna dokumenteras istället på andra sätt.

Samtliga skolor i granskningen har rutiner för att utreda kränkande behandling. Av rutinerna framgår att alla inblandade elever ska få komma till tals i utredningen och att åtgärder vidtas för samtliga elever. När polisanmälan ska göras upplevs i flera fall otydligt och på högstadieskolorna uppges att viss tystnadskultur finns mellan elever avseende kränkningar vilket är något skolorna behöver arbeta med. Upplevelsen generellt är dock att eleverna känner sig trygga i skolan vilket även framgår av de enkätundersökningar som genomförs. Nämndens rutiner för skolpliktsbevakning klargör att kränkande behandling eller diskriminering kan vara orsak till skolfrånvaro. Rektor ansvarar för att rutiner finns och registrering och uppföljning av närvaro görs via systemet Infomentor.

Enligt lag ska rektor anmäla kränkings- och diskrimineringsärenden till huvudman. Anmälan görs enligt nämndens rutin och under 2018 anmäldes totalt 67 ärenden till kommunen. Förvånande är att två skolor har anmält 0 ärenden. Efter anmälan utreder skolan om det är en kränkning enligt befintliga rutiner. Enligt lag ska huvudmannen skyndsamt utreda ärendet och vidta skäligen åtgärder. Förvaltningen följer ärendet och utredningen tills ärendet är avslutat. I vissa fall görs uppföljning med skolan via mail eller möten med rektor. Vi bedömer att befintliga system för att kvalitetssäkra åtgärder finns och är ändamålsenliga men att bristande rutiner tycks finnas på några skolor för när och hur rapportering till huvudman sker.

2019-03-13

Vår sammanfattade bedömning är att grundskole- och gymnasienämnden delvis har säkerställt att elever inte utsätts för diskriminering och kränkande behandling. Vi bedömer att de strukturer som finns för arbetet i form av planer, riktlinjer och rutiner kan vara en bra form för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling men att det finns förbättringsområden vilket framgår både i elevernas resultat i undersökningar liksom i intervjuer på skolorna. Med utgångspunkt i granskningen rekommenderar vi grundskole- och gymnasienämnden att:

- Säkerställa att incidenter som inträffar på skolorna och som ska rapporteras till huvudman också rapporteras till huvudman
- Säkerställa att skolpersonalen har kunskap och förmåga att göra likartade bedömningar av vad som ska dokumenteras samt vad som ska rapporteras till huvudman
- Se över de formulär som finns till nämndens rutiner i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling för att öka användarvänligheten samt säkerställa att formulärens används av alla verksamheter
- Tydliggöra rutiner för när polisanmälan ska göras

Rapporten överlämnas härmed till berörda nämnder. Nämndbehandlade svar till revisionen önskas senast den 30 juni 2019.

För Sundbybergs stads revisorer

Torpjörn Nylen
Ordförande

HansErik Salomonsson
Vice ordförande